

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дфн Димитър Веселинов,
ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград
член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ в област
на висшето образование 2. Хуманитарни науки,
професионално направление 2.1.Филология (френски език),
обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ. бр 61/19.07.2024

Кандидат гл. ас. д-р Мария Андонова Чанкова

I. Кратки биографични данни

Д-р Чанкова придобива бакалавърска степен по специалност Приложна лингвистика - френски и английски език през 2003 г. в Югозападен университет “Н. Рилски” - Благоевград. Паралелно следва в Университет Стендал Гренобъл III, Франция, където от 2002 до 2004 получава диплома за общ университетски курс по приложна лингвистика (Diplôme d'Etudes Universitaires Générales) с профил английски и руски език, и социални науки - икономика, право, счетоводство, статистика. Защищава магистърска степен в Университет Стендал Гренобъл III по англицистика през 2006 г. Докторската си степен придобива в Техническият университет в Аахен, Германия, след защита на дисертация на тема “Illocutionary acts: a case for assertion” през 2012 г., отличена с оценка Magna cum laude. Назначена е като асистент по английски и френски език в ЮЗУ “Неофит Рилски” през 2007, а от 2014 г. е главен асистент. Като асистент по двата езика, д-р Чанкова преподава дисциплини на френски и английски език (теоретични дисциплини от областта на езикознанието - прагматика, философия на езика).

По отношение на преподавателската си дейност, д-р Чанкова е член на Асоциацията на преподавателите по и на френски език в България и на Алианс франсез гр. Благоевград и редовно взема участие в семинари и обучения, организирани от CREFECO. От 2007 г. сътрудничи с Алианс франсез Благоевград, като развива дейности, свързани с популяризирането на френския език, и засилване на межкултурните връзки чрез тюторство на стажанти от Франция, а между 2013 и 2015 е член на Управителния съвет. Има участие в международни изследователски проекти, финансирани от Фондация Александър фон Хумболт, като в момента е част от екип по значим национален изследователски проект, финансиран от Фонд научни изследвания. С подчертан интерес към новите технологии и тяхното внедряване в обучителния процес, тя е преминала

обучение по създаване и управление на ИКТ ресурси и дигитални технологии за обучение, както и по въпросите за дистанционно обучение.

II. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

От приложените документи на кандидата се вижда, че д-р Мария Чанкова изпълнява и надвишава минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност за професионално направление 2.1. Филология, определени от чл. 26 от ЗРАСРБ и чл. 1а, ал. 1 ППЗРАСРБ, както и изискванията, залегнали във Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ "Неофит Рилски ", Благоевград.

Освен монографичен труд на френски език, кандидатът представя 18 публикации по точка Г (общ брой точки 331,67), 66 цитирания, от които 21 в SCOPUS (общ брой точки по Д 605), общ брой точки по Е - 115, включващи международни изследователски проекти и публикация на университетски учебни пособия. Д-р Чанкова членува в международната научна асоциация по прагматика (IPra).

III. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция.

В настоящия конкурс д-р Мария Чанкова участва със следната научна продукция: дисертационен труд, публикуван онлайн на сървъра на университетска библиотека в Техническият университет Рейн-Вестфалия, 1 монографичен труд, 18 статии, от които 6 са публикувани в издания, реферирани в световноизвестни бази данни, останалите в колективни монографии и токове с научно рецензиране в значими световни издателства за научна литература и в страната, три от статиите са в съавторство, както и 2 самостоятелни университетски учебни пособия.

В монографията си *“Langage et société. Langue de bois et relativité linguistique”* д-р Чанкова засяга проблемите на т.нар. двоен език в контекста на обновения интерес към теорията за езиковата относителност. Подложени са на критика аналитични модели, поставени в аксиологичната плоскост, същността на която е отчасти метафоричната представа за кодово ограничение, предопределящо смисловото изпълване на знака. Подходът, избран от д-р Чанкова, е дискурсен анализ и политически дискурсен анализ, обогатен с теоретико-приложни постановки от прагматичната аналитична традиция. В изследването са очертани цели, засягащи не само описанието на езиковия феномен ‘двоен’ или ‘дървен’ език, но и изследване на епистемологичното измерение на политическия дискурс и характерните за него функции на легитимизация, както и оценъчните норми, с които този вид дискурс се възприема от слушащия.

Монографията се състои от увод, четири глави, заключение и подробна библиография с общ обем 191 страници. В уводната част са поставени основните линии на проблематиката, които се следват в труда: двойният език и политкоректността като високочестотни езикови

феномени, които се използват в стратегически контекст, и се разглеждат като дискурсни стратегии. Тези феномени се контекстуализират на фона на интереса към теорията за езикова относителност, която си обособи ниша в когнитивистиката и психолингвистиката, но и в лингвистиката по-общо. Основната проблематика на двойния език и политкоректността се състои в проверимостта на хипотезата, че регулирането на езиковия код води до ограничаване или направляване на концептуалната съставляваща на конвенционалния езиков знак. Традиционно аксиологичният подход към тези проблеми придава според авторката ефекти на кода, които той не притежава, а именно чрез кода да се извърши профилактика на концептуалните възможности, достъпни на носителите на езика.

В първа глава се обръща внимание на теорията за езикова относителност, чието място в лингвистиката е нееднозначно и доста оспорвано. Авторката изтъква идейната обосновка на развитието на тези, подобни на изразените от Уорф, като ги обособява в две направления, универсалисти и релятивисти. Двойният език и политкоректността следва да се третират по различен начин в зависимост от идейната основа на лингвиста: релятивистът ще види в тях паралелен код, който ограничава не само експресивните възможности, но и понятийния семантичен пул, които може да се концептуализира от носителя на кода. Универсалистът (в чиито редици се нарежда и авторката) ще види прагматични процеси, които експлоатират възможностите за използване на кода чрез механизми като езиков или социолингвистичен престиж, манипулация, негосиране на власт и т.н. В този смисъл се обосновава и избраната методология, като втора глава започва с преглед на изследванията във френскоезичната и англоезичната академични сфери.

Прагматичният подход към тези дискурсни феномени се основава на сценариите на Гофман (които се откриват и в теорията за семантичните примитиви на Вежбицка, и при Филмор), които намират широк отклик в прагматиката като модел за систематизиране на извънезиковите фактори, подкрепящи интерпретацията на речта. От френската теоретична мисъл е почерпена идеята за симулакрите на Бодриар, като цялостният подход е контекстуализиран в съответствие с политическия дискурсен анализ по Чилтън и по Цап, които формулират целите на политическия дискурс като основно търсец легитимизация.

Третата глава разглежда връзките на двойния език и политкоректността с истината (епистемичен аспект) и с реалността (онтологичен аспект), като д-р Чанкова изтъква механизмите, чрез които двойният език и политкоректността привилегирова един интерпретативен сценарий пред друг, и по какъв начин тези интерпретативни сценарии се отнасят към това, което е истина, и това, което е. Важно е да се отбележи, че тези дискурсни стратегии не залагат на лъжата или на измислицата, а на определена разновидност на полу-истината, която винаги обслужва прагматични и стратегически цели. Втора и трета глава съдържат същинското изследване по темата, което се основава върху езиков материал на френски език, ексцерпиран от видеоматериали на френскоговорящи създатели на съдържание, разпространявано през платформата за споделяне Ютюб.

Четвърта глава предлага екскурс към други социо-културни прояви на езиковия инженеринг, които са характерни за френското общество в момента, в които се открива същата интерпретация на механизмите на двойния език. В тази глава се разглежда феминизацията на имената на професии и частна инициатива за така наречения „включващ правопис“, които все-още предизвикват остри полемики във френското общество, като проблемите са корелирани с преподаването на френски език и възприятието им от страна на студентите. По този начин се акцентира на трудностите, които са свързани с усвояването на френския език, както и някои концепции на студентите, участвали в проучването, за родния им език.

В заключителната част, д-р Чанкова очертава основните критерии за оценка при възприемането на политически дискурс, като дървеният език е дискурсна стратегия, която е в разрез с целите на ефективната комуникация. Дървеният политически дискурс създава симулакр, целящ да се установи контрол върху комуникативния процес, а поддържането на дървения политически дискурс от други участници в комуникативната ситуация се дължи на прагматични особености като престиж, конформизъм и идейно подчинение.

Отбелязвам няколко приноси момента в монографичния труд на д-р Мария Чанкова: комбинирането на англоезична и френскоезична теоретико-методическа литература позволява да се обгърне изчерпателно предишни изследвания по темата, прагматическият подход към анализ на феномена ‘дървен език’ и политкоректността е насочен да се коригират някои идеологически мотивирани подходи от литературата и като цяло да се отхвърли аксиологическият подход към тези феномени. Приносен момент е и цялостната методологическа парадигма, очертана от д-р Чанкова, която съчетава мултидисциплинарни аналитични модели. Съществен принос е работата на д-р Чанкова по важен за формирането на знания речев акт твърдение: с епистемичното измерение на политическия симулакр се подкопава епистемичната стабилност и се налага вид относителност, която се разпространява от сферата на възприятията и оценките към фактите и истините, които с особена острота се поставят в дигиталната комуникационна среда. Редица от предложените публикации на д-р Чанкова разглеждат различни аспекти на тази проблематика: сценариите и социалното лице на говорещия, истинност и полу-истини (изясняване на аналитичната категория *bullshit*), политически дискурсен анализ.

Научните интереси на д-р Мария Чанкова не се изчерпват с темите в областта на лингвистиката и лингвистичната прагматика. Част от публикационната активност е резултат от сътрудничество по международни изследователски проекти, в хода на които се засягат проблеми по академичната почтеност, и в частност плагиатството, насочени към ограничаване на проявите на академична непочтеност от страна на студентите, както и отношението на учените към тази проблематика. Другата част от публикациите са насочени към изследване на мултимедийната виртуална среда и използването ѝ за целите на обучението.

IV. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки.

V. Заключение

Въз основа на посочените достижения, оценявам положително цялостната академична и научно-изследователска дейност на гл. ас. д-р Мария Андонова Чанкова, и препоръчвам да бъде избрана за доцент по направление 2.1. Филология (френски език) към Катедра по германистика и романистика във Филологическия факултет на Югозападен университет “Неофит Рилски” гр. Благоевград.

Дата:

Подпис рецензент:

Review

By Prof. Dimitar Veselinov,

on the academic output submitted in fulfillment of the requirements for participation in a procedure for the academic position of Associate Professor Professional field 2.1. Philology (French language) published by the South-West University "Neofit Rilski" in State Gazette No. 61/19.07.2024

Candidate: Senior Assistant Professor Mariya Andonova Chankova, PhD

I. Information about the applicant

The only applicant is Mariya Chankova, PhD. She acquired a Bachelor's Degree in Applied Linguistics - French and English at the South-West University N. Rilski, Blagoevgrad in 2003, a Degree of Associate of Arts in Applied Linguistics - English, Russian, and social sciences in 2004 at Stendhal University in Grenoble, France. She obtained her Master's Degree in English Linguistics at Stendhal University in Grenoble in 2006. She obtained her PhD at the Technical University of Rhein-Westfalia, Aachen, Germany after successfully defending her thesis entitled "Illocutionary acts: a case for assertion" in 2012, awarded *Magna cum laude*. She was appointed assistant professor of English and French at the SWU N. Rilski in 2007, and promoted to senior assistant professor in 2014. M. Chankova has taught a range of disciplines in French and English, including theoretical disciplines from the field of linguistics, such as pragmatics and the philosophy of language.

Concerning her teaching activities, M. Chankova is member of the Bulgarian Association of Teachers of and in French and of Alliance francaise Blagoevgrad, and she has participated in numerous seminars and taken teacher trainings, organized by CREFECO. She has collaborated with Alliance francaise Blagoevgrad since 2007, organizing activities to popularize French and promote intercultural ties through tutoring interns. She has also served as a member of its Management Board from 2013 to 2015. She has collaborated in international research projects, funded by the Alexander von Humboldt Foundation in Germany, and is currently a member of a significant national research project on academic integrity, funded by the Bulgarian Scientific Fund. Her interest for new technologies and their integration into the educational process has led her to undertake training in creating and managing ICT resources and digital technologies for educational purposes, as well as concerning distance learning.

II. Research and teaching

The submitted documents by the applicant show that Dr. Mariya Chankova exceeds the minimum national academic and teaching requirements as defined by Art. 2b of the Higher Education Act, Art. 1a, para. 1 of the NBU Regulation on the Development of Academic Staff and Annex 2 (NBU Minimum National Requirements and NBU requirements). Besides her monograph, written in French, she has submitted 18 publications under article G. (points awarded 331.67), 66 citations, 21 of which in SCOPUS (points awarded under article D. 605), participation in international and national research projects, and two university manuals.

Dr. Chankova is a member of the International Pragmatics Association.

III. Evaluation of the academic output submitted by the candidate regarding results and contributions

Dr. Mariya Chankova has submitted the following scientific output: PhD dissertation, published online on the RWTH Library Server, one monograph, 18 articles, 6 of which are published in outlets, referenced in SCOPUS, the rest are published in refereed scientific journals, collective volumes or collective monographs, 2 university manuals.

In her monograph "*Langage et société. Langue de bois et relativité linguistique*", Dr. Chankova discusses the so-called "doublespeak" in the context of a renewed interest in the theory of linguistic relativity. She critically examines analytical models utilizing an axiological approach, which conceptualizes a partially metaphorical idea of code limitations which predetermine the semantic realization of the sign. The approach taken by Dr. Chankova is discourse analysis and political discourse analysis, which has been augmented by theoretical models borrowed from analytical pragmatics. The study aims at not only describing the linguistic phenomenon "doublespeak" or "langue de bois", but also at studying the epistemological dimensions of political discourse and its legitimisation functions, as well as evaluation criteria the hearers apply in their perception of that discourse.

The monograph comprises an introduction, four chapters, conclusions and detailed bibliography for a total length of 191 pages. In the Introduction, she lays down the problems to be tackled in the study: doublespeak and political correctness as linguistic phenomena are very frequently used in certain types of strategic interaction, and are examined as discursive strategies. These phenomena are contextualized in terms of the renewal of the interest in the theory of linguistic relativity which has carved itself a niche in cognitive linguistics, psycholinguistics, and in general linguistics. The main point of interest in regards to doublespeak and political correctness is the hypothesis of whether or not regulating the language code leads to limiting or directing the conceptual composition of the conventional sign. Traditional axiological approaches to these issues erroneously allocate certain effects to the code, which, according to Dr. Chankova, it does not possess, namely purging the conceptual capabilities of language speakers through code manipulation.

Chapter 1 looks into the theory of linguistic relativity, which has been contested and discussed for many decades. Two main variations of the idea are identified by Chankova, universalist and relativist. Doublespeak and political correctness will be treated differently by relativists who will conceptualize them as parallel codes that limit not only the expressive capabilities of language, but also serious restriction of the conceptual semantic pool that language speakers can form. Universalists, including Dr. Chankova, will treat them as pragmatic processes that exploit the expressive capabilities of the code through mechanisms such as sociolinguistic prestige, manipulation, power dynamics, etc. This is how the chosen methodology is argued for, as Chapter 2 begins with a literature review of French- and English-language studies.

The pragmatic approach to discursive phenomena is based on Goffman's frames (which are also found in the theory of semantic primitives by Wierzbicka, and also in Fillmore), widely used in pragmatics as a way to systematize extralinguistic factors, which help in language interpretation. From the French theoretical tradition, Baudrillard's idea of simulacrum is borrowed, with Chilton's and Cap's political discourse analysis, postulating legitimisation as one of the main functions of political discourse.

Chapter 3 looks into relations between doublespeak and political correctness and truth (epistemic aspects) and reality (ontological aspects), in which Dr. Chankova highlights the mechanisms through which doublespeak and political correctness seem to promote one particular frame over another, and the way these interpretative frames relate to truth. It is important to note that these discursive strategies do not use lies or fantasies, but a particular kind of half-truth, which is always subjected to pragmatic and strategic goals. Chapters 2 and 3 contain the main data analysis, which consists of French-language material collected from videos created by French language YouTubers.

Chapter 4 contains an excursus to other socio-cultural manifestations of language engineering in French society, which display similar interpretative mechanisms of doublespeak. This chapter looks into the feminisation of terms naming professions and a private initiative, proposing a so-called “inclusive spelling” which still stirs vivid discussions, by focusing on problems of French language teaching, especially teaching spelling and grammatical agreement. A special emphasis is made on students’ difficulties in mastering these issues, as well as some conceptions about the students’ native language.

In the Conclusions, Dr. Chankova summarizes the main criteria for evaluating political discourse, describing doublespeak as a discursive strategy which does not align with the goals of effective communication. Doublespeak creates a simulacrum with the aim of controlling the communicative process, and adhering to doublespeak by other participants in the communicative situation depends on pragmatic factors such as prestige, conformism, and ideological submission.

The contributions to be noted in Dr. Chankova’s monograph are the following: combining English and French language literature allows her to pool together and investigate more fully previous studies on the subject, the pragmatic approach to doublespeak and political correctness is used to correct what may be seen as ideologically colored approaches, and as a whole to discard axiological approaches to these phenomena. Another contribution is the complex methodological paradigm described by Dr. Chankova, which combines multidisciplinary analytical models. Her work on assertion, a significant in terms of knowledge formation speech act, concludes that the epistemic instability promoted by the political simulacrum can potentially establish a kind of relativity, which can spread from perceptions and evaluations to facts and truth, something which is clearly demonstrated in the digital communicative environment. Many of Dr. Chankova’s publications look into different aspects of those problems: frames and the social actor, truth and post-truth (in relation to the analytical category “bullshit”), political discourse analysis.

Mariya Chankova’s academic interests include scientific output, published in the course of collaborating in international projects on the problems of academic integrity, in particular plagiarism, of avoiding breaches of academic integrity in students, as well as the scholars’ attitudes towards those issues. She has also worked on multimedia environments and their uses for education.

IV. Critical comments and recommendations

I do not have critical comments and recommendations.

V. Conclusion

On the basis of the above achievements of Dr. Mariya Andonova Chankova, I would like to express my positive evaluation of her overall academic and research activities and recommend to the esteemed

Academic Council that she be elected "Associate Professor", in professional field 2.1. Philology (French language).

Date:

Prof. Dimitar Veselinov